

Välkomna till Fornby

Hygien- och patientsäkerhetsombudsdag

> Programmet för dagen

- 08:30 - 09:00 Kaffe/Te och smörgås
- 09:00 - 09:10 Välkommen och presentation av förmiddagen
- 09:10 - 09:30 Information om digital registrering av PPM BHK
- 09:30-10:30 Workshop med fokus på handskanvändning
- 10:30 - 10:50 Kaffepaus
- 10:50 - 11:45 Hur omsätter vi den regionala handlingsplanen för patientsäkerhet i praktiken?
- 11:45 - 12:00 Övrig information, utvärdering och avslutning

> Digital registrering av PPM BHK

Punktprevalensmätningar basala hygienrutiner och klädregler - regiondalarnaplus.se

Vård och behandling	
Ambulanssjukvård	
Arbetsterapi	
Äng- och migranthälsa	
Barnhälsovårdenheten Dalarna	
Bensår	
BMS- och funktion medicin	+
En väg in - för barn och unga med psykisk ohälsa i Region Dalarna	+
Fotterapeuter	
Fysioterapi	+
Förskötning medicin	+
Laboratoriemedicin	+
Legitimering av patienter	
Läkemedel	+
Medicinsk teknik	
Mini Maria	
Nationella taxan - privata fysioterapeuter & läkare	+
OCD-mottagning	
Sjukhusbibliotek i Dalarna	+
Smittskydd och vårdhygien	-
Smittskydd och vårdhygien A-O	
Det gyllene året	+
Statistik Smittskydd	+
Vårdhygien	-
Vårdrelaterade infektioner (VRI)	
Punktprevalensmätningar basala hygienrutiner och klädregler	
Utbildningsmaterial	
Vårdhygienisk egenkontroll	
Hygienutbildningar	
E-utbildningar med kod	
Verksamhetsbeslut	
Vaccination	+
Sexuellt överförda infektioner (STI)	+
STRAMA	+
Smittskyddsanmälan och paragrafenmiljö	+
Smittskyddsbild och informationsblad om smittsamma sjukdomar	
Multiresistenta bakterier	+
Riktlinjer och rutiner	
Bem i förskolan	
Nyheter Smittskydd och vårdhygien	
Kontakta Smittskydd och vårdhygien	
Länkar inom smittskydd och vårdhygien	

Punktprevalensmätningar basala hygienrutiner och klädregler

Punktprevalensmätningar av basala hygienrutiner och klädregler (BHK) ska genomföras i Region Dalarna minst fyra gånger per år enligt verkställighetsbeslut. Syftet med basala hygienrutiner och klädregler är att förhindra smittspridning inom vård och omsorg och utgör en av de mest grundläggande åtgärderna för att förebygga vårdrelaterade infektioner.

[Hygienregler-82 23.pdf \(regiondalarnaplus.se\)](#)

Rekommenderade mättnadsår
- Januari, april, september och november

Utökade mättnadsfall
- Övriga månader, utifrån verksamhetens egna rutiner

Genomförande
Tio vårdpersonal per avdelning/enhet bör ingå vid varje mättnadsfall. Instruktioner till mätningarna och formulär finns att tillgå nedan. Mätningarna avser både basala hygienrutiner och klädregler och ska ske i patientnära arbete i samband med omvårdnad, undersökning och behandling. Akuta situationer undantas.

Utöver de rekommenderade mättnadsfallen beslutar verksamheterna själva om ytterligare mätningar behöver genomföras (t.ex. månadsvis) för att säkerställa en god följsamhet till hygienrutinerna. Resultat från mätningarna bör utvärderas och återkopplas (t.ex. på APT) i den egna verksamheten efter varje mättnadsfall, som ett led i verksamhetens egenkontroll.

Mätningarna sker i första hand genom observationer. I verksamheter där observationer kan vara svåra att genomföra, exempelvis där ensamarbete förekommer, kan självskattningar vara ett alternativ. Mätningarna registreras digitalt i Forms. Resultatet kan därefter filtreras och ses i en rapport (Power BI) på såväl enhetsnivå, verksamhetsnivå som divisionsnivå.

Pappersprotokollen för observationsmätning (alternativt självskattning) kan användas som tidigare i samband med själva mätningen och sedan föras över till formuläret i Forms.

Instruktion och protokoll/checklista
Att användas som underlag vid mätning inför digital registrering

- [Punktprevalensmätning BHK observationsmätning \(pdf 2 sidor\)](#)
- [Punktprevalensmätning BHK självskattning \(pdf 2 sidor\)](#)
- [Instruktion till självskattningsblankett för BHK \(pdf 2 sidor\)](#)

Formulär Forms
Mätning av BHK registreras i ett digitalt formulär. För att fylla i formuläret, klicka på den länk som din verksamhet tillhör

- [Punktprevalensmätning slutenvård/sjukhusens slutna mottagningar \(extern länk\)](#)
- [Punktprevalensmätning primärvård \(extern länk\)](#)

Resultat i Power BI
Klicka här för att se resultat från inregistrerade följsamhetsmätningar av BHK i interaktiva grafer. Klicka på graferna för att förfinar urvalet och se mer data. Observera att det i vissa fall kan ta några dagar innan resultatet kan ses i rapporten.

Lathunder
[Instruktion till registrering i Forms samt hantering av rapporten \(pdf 8 sidor\)](#)

Kontakt

Annika Blomkvist

Handskanvändning och handhygien

Vårdhygien Dalarna

> Handskanvändning och handhygien -diskussionsmaterial

- Ett diskussionsmaterial med citat, reflektionsfrågor och budskap att ta med sig
- Kan användas på arbetsplatsträffar, utbildningar eller andra forum för reflektion och dialog. Använd hela materialet eller välj ut de teman som är mest relevanta för er verksamhet
- Materialet bygger på vanligt förekommande påståenden om basala hygienrutiner, med fokus på handhygien och handskanvändning. Påståendena presenteras som citat och är indelade i sju teman. Varje tema innehåller en diskussionsfråga och budskap att ta med sig
- Syftet är att skapa samtal om attityder, arbetssätt och förutsättningar för att följa basala hygienrutiner i vardagen
- Vid frågor eller funderingar, kontakta Vårdhygien Dalarna

> **Varje gång vi tar på oss ett par handskar gör vi en riskbedömning – medvetet eller omedvetet**

- Ibland bygger den på kunskap
- Ibland på vana
- Ibland på rädsla
- Ibland på omtanke

Det här materialet handlar om att göra medvetna val utifrån den faktiska risken

> Teman

1. Vanliga missuppfattningar
2. Känsla av trygghet och "för säkerhets skull"
3. Felaktig vana och tidspress
4. Rätt förutsättningar
5. Hud och handeksem
6. Riskbedömning i stunden
7. Känslan styr valet

Tema 1: Vanliga missuppfattningar

> Tema 1: Vanliga missuppfattningar

"Handskar är ju rena när man tar dem ur förpackningen, då behövs inte handsprit innan"

"Handskar skyddar både mig och patienten, så det är bättre att använda dem lite för ofta än för sällan"

Känner ni igen resonemandet?

Hur tänker ni?

Har ni stött på andra missuppfattningar?

> Budskap att ta med

- Det är lätt att tro att handskar minskar smittrisen - men onödig handskanvändning kan ha motsatt effekt
- Handskar förorenas under användning på samma sätt som händer. Skillnaden är att händerna kan desinfekteras mellan olika arbetsmoment – det kan inte handskarna
- Handskar ersätter aldrig handdesinfektion
- En nydesinfekterad hand är ofta renare än en undersökningshandske. Detta förutsätter att det inte finns främmande material på händerna och att handdesinfektionen utförs på rätt sätt
- Du kan inte bli smittad genom hel hud – hel hud är en säker barriär!

Tema 2: Känsla av trygghet och ”för säkerhets skull”

> Tema 2: Känsla av trygghet och "för säkerhets skull"

"När jag vet att patienten bär på multiresistenta bakterier, tar jag alltid på mig handskar"

"Jag känner mig tryggare när jag har handskar på mig. Då vet jag att jag är skyddad om något oväntat händer"

Hur tänker ni kring
de här
påståendena?

Känner ni igen
resonemanget?

> Budskap att ta med

- Den upplevda risken är inte alltid densamma som den faktiska risken
- Att använda handskar "för säkerhets skull" leder till onödig handskanvändning, ökar risken för smittspridning och vårdrelaterade infektioner
- De flesta patientnära arbetsmoment kräver inte handskar. Använd dem när det finns risk för kontakt med kroppsvätskor, kemikalier eller vid stickande och skärande arbetsuppgifter
- Om du följer basala hygienrutiner och har hel hud är risken mycket liten att utsättas för smitta vid patientkontakt
- Det är i regel ingen risk för dig att ta i en patient utan handskar, även om patienten har en känd smitta eller upplevs som ofräsch
- Om du skulle få kroppsvätska på huden är det sällan farligt. Tvätta området med tvål och vatten, torka huden och desinfektera därefter händer och annan exponerad hud

> Här finns materialet, fritt att använda

Regionens externa hemsida

- Smittskydd och Vårdhygien
 - Vårdhygien
 - Utbildningsmaterial

REGION DALARNA Plus - Region Dalarnas samverkanswebb

Sök Q

VÅRD	HJÄLPMEDEL	FORSKNING OCH INNOVATION	KULTUR	FÖRTROENDEVALDA
LEVERANTÖRER OCH AKTÖRER				
AMBULANSSJUKVÅRD	ARBETSTERAPE	ASYL- OCH MIGRANTHÄLSA	BARNHÄLSOVÅRDSSENHETEN DALARNA	BENSÅR
BILD- OCH FUNKTIONSMEDICIN	EN VÄG IN - FÖR BARN OCH UNGA MED PSYKISK OHÄLSA I REGION DALARNA			FOTTERAPEUTER
FYSIOTERAPE	FÖRSÄKRINGSMEDICIN	LABORATORIEMEDICIN	LEGITIMERING AV PATIENTER	LÄKEMEDEL
MEDICINSK TEKNIK	MINI-MARIA	NATIONELLA TAXAN - PRIVATA FYSIOTERAPEUTER & LÄKARE		OCD-MOTTAGNING
SJUKHUSBIBLIOTEK I DALARNA		SMITTSKYDD OCH VÅRDHYGIEN	STÖDGRUPPER FÖR BARN I SORG	TANDVÅRD
TRAUMACENTER DALARNA (TCD)		UNGDOMSHÄLSA I DALARNA		

Start / Vård / Vård och behandling / Smittskydd och vårdhygien / Vårdhygien / Utbildningsmaterial

Vård och behandling
Ambulanssjukvård
Arbetssterapi
Asyl- och migranthälsa
Barnhälsovårdsenheten Dalarna
Bensår
Bild- och funktionsmedicin
En väg in - för barn och unga med psykisk ohälsa i Region Dalarna
Fotterapeuter
Fysioterapi
Försäkringsmedicin
Laboratoriemedicin
Legitimering av patienter
Läkemedel
Medicinsk teknik
Mini-Maria
Nationella taxan - privata fysioterapeuter & läkare

Utbildningsmaterial

Här finns en verktygslåda med material att använda för dig som ska informera och arbeta med vårdhygien på din arbetsplats. Materialet syftar till att höja kunskap och medvetenhet om vårdhygienens betydelse inom vård och omsorg.

Aktuella utbildningar

[Akut cystit hos äldre on Vimeo](#) (extern film)

[Bakteriefilm](#) (Youtube-film)

[Basala hygienrutiner](#) (Youtube-film)

[Basala hygienrutiner och klädregler på lätt svenska](#) (luvit.se)

[Engångshandske eller inte \(film, extern länk\)](#)

[Handskanvändning och handhygien - diskussionsmaterial \(pdf 28 sidor\)](#)

[När ska jag använda handskar - enligt basala hygienrutiner?](#) (extern film)

[Rena händer räddar liv](#) (Folkhälsomyndigheten, extern länk)

[Smittan syns inte - bryt smittvägar](#) (Youtube-film)

[Urinvägsinfektion hos äldre](#) (film, extern länk)

[Utbildningsmaterial om disk- och spoladesinfektorer \(2024\)](#)

Referenser och mer information hittas här:

- [Basala hygienrutiner – Socialstyrelsen](#)
- [Basala hygienrutiner – Vårdhandboken](#)
- [Handeksem - förekomst, risker och förebyggande åtgärder med fokus på våtarbete och vissa allergiframkallande ämnen, Kunskapssammanställning, Rapport 2012:8 - Arbetsmiljöverket](#)
- [Handskar, när ska de användas och inte? APT-material framtaget av Hållbarhetsavdelningen och Vårdhygien Dalarna \(Intralänk\)](#)
- [Om handhygien och handskar i vård och omsorg - Rena händer räddar liv - Folkhälsomyndigheten](#)
- [Risker i arbetsmiljön \(AFS 2023:10\), föreskrifter – Arbetsmiljöverket](#)

Använd handskar klokt
-för din egen, patientens och antibiotikans skull

Fornby 7 okt

Annelie Grahn
Oskar Wiberg

Patientsäkerhet

”Skydd mot vårdskada”
([patientsäkerhetslagen\(2010:659\)](#))

6 § Med patientsäkerhet avses i denna lag skydd mot vårdskada.

1. inte tillfoga skada som hade kunnat undvikas
2. inte heller komma till skada på grund av att hälso- och sjukvården inte genomför de åtgärder som patientens tillstånd kräver

Både (1) och (2) gäller förutsättningar givet för stunden

Det handlar också om att

- a) lära av avvikelser eller misstag
- b) lära av det som går bra
- c) förebygga risker

Agera
för säker vård

Varför ska vi arbeta med patientsäkerhet?

- **Etiska och humanitära skäl – skydda mot vårdskada**
Minska onödigt lidande och försämrad livskvalitet för patienter
- **Arbetsmiljöskäl -**
Patientsäkerhet och arbetsmiljö går hand i hand
- **Ekonomiska skäl -**
Patienter som drabbas av vårdskador kräver extra resurser och belastar samhällets välfärdssystem
- **Juridiska skäl**

Fortfarande drabbas många patienter av vårdskador

Slutenvård för vuxna årligen:

80 000

patienter
drabbas av
vårdskada

2

gångar fler drabbas
av vårdskada, om
utlokaliserad eller
oplanerat återinskriven

8

miljarder
kronor kostar
vårdskadorna

585 000

extra vård dygn
vid vårdtillfällen
med vårdskada

1 400

dödsfall där
vårdskada bidragit

460

vårdplatser kan användas
till annat än att vårda
patienter med vårdskador

30 000

med vårdskada
behöver förlängd
sjukhusvistelse

Källa: Markörbaserad journalgranskning – skador i somatisk vård 2013-2023 på nationell nivå (SKR),
Plats för vård (Socialstyrelsen 2024)

Statistik vårdskador

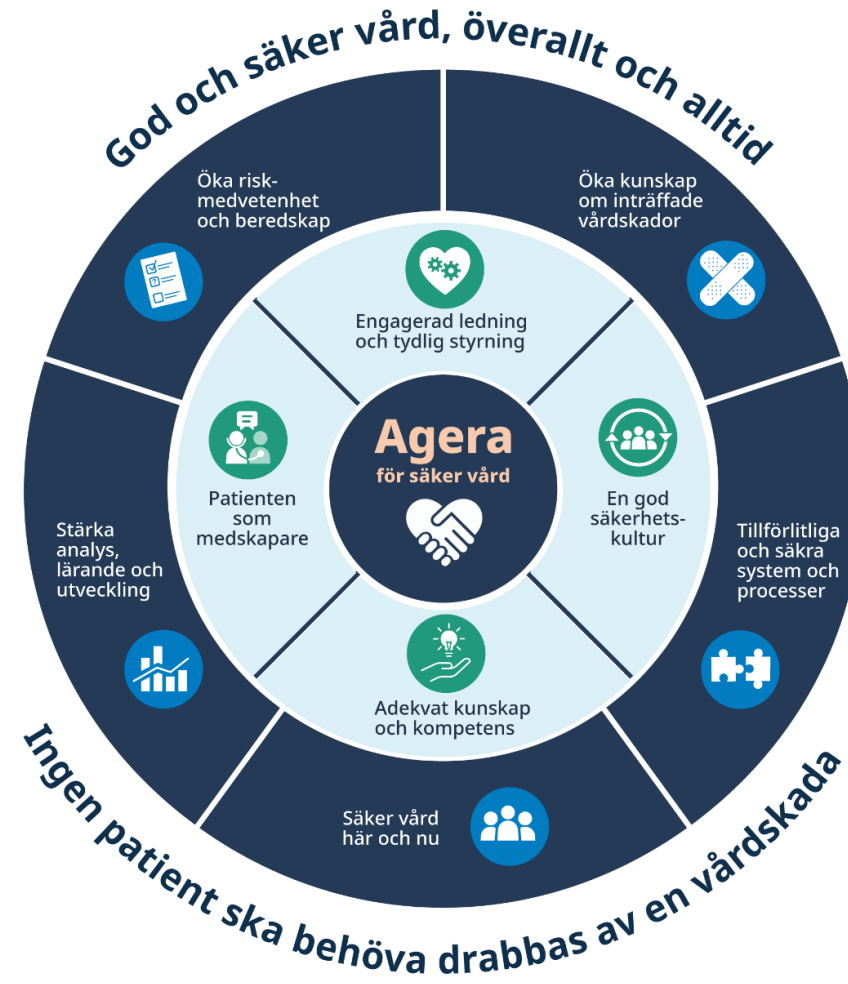
Tabell 9: Andel (%) F-skador (förlänger vårdtid) samt undvikbarhet för F-skadorna.

Skadetyper	Andel (%) av alla skador	Antal skador	Andel F-skada (%)	Undvikbarhet (%) för F-skador
Vårdrelaterad infektion	36,0	338	61,2	45,9
Andra typer av skador*	22,9	215	40,0	46,5
Kirurgisk skada	11,9	112	66,1	36,5
Trycksår	9,4	88	46,6	92,7
Läkemedelsrelaterad skada	6,6	62	54,8	38,2
Blåsöverfyllnad	5,9	55	29,1	75,0
Fallskada	5,4	51	29,4	80,0
Svikt i vitala funktioner	1,7	16	18,8	33,3
Neurologisk skada	0,3	3	100	66,7

*Exempelvis hudskador andra än trycksår och yttlig kärlskada, trombos, emboli, postpartum/obstetrisk skada och allergisk reaktion.

Källa:
Skador i somatisk vård 2023
Resultat från markörbaserad
journalgranskning 2013–2023
Sveriges kommuner och regioner (SKR)

Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet

Nationell handlingsplan – Socialstyrelsen
Regional handlingsplan

Grundläggande förutsättningar

Handlingsplanen lyfter fram fyra grundläggande förutsättningar som behöver finnas på plats för att vården ska vara patientsäker:

- Engagerad ledning och tydlig styrning
- En god säkerhetskultur
- Adekvat kunskap och kompetens
- Patienten som medskapare

Prioriterade fokusområden

Handlingsplanen innehåller fem prioriterade fokusområden som kan stärka arbetet för en säkrare vård.

Varje fokusområde innehåller både

- insatser och aktiviteter som huvudmän och vårdgivare behöver säkerställa samt
- nationella åtgärdsområden som myndigheter, nationella organisationer och andra aktörer som stöd till hälso- och sjukvården, behöver utforma, genomföra och utvärdera insatser inom.

Vad är en egenkontroll?

Egenkontroll är ett verktyg som syftar till att säkerställa att verksamheterna uppnår kvalitet och bedrivs säkert

I enlighet med

- gällande lagar, författningar
- interna riktlinjer samt mål och krav

Egenkontrollerna ska ge verksamheterna en bild av hur de arbetar i praktiken:

Syftet är att

- Synliggöra brister och risker innan de utvecklas till allvarliga avvikelser
- Skapa en lärande och förbättringsorienterad kultur i hela organisationen
- Stärka den interna styrningen och kontrollen

Exempel på frågor från egenkontroller

- ☐ *Ingår utbildning i patientsäkerhet i introduktion för ny personal?*
- ☐ *Vet personalen hur de rapporterar i Synergi?*
- ☐ *Utreds händelser som har medfört eller hade kunnat medföra vårdskada?*
- ☐ *Har ni rutiner/inarbetade arbetssätt för att förebygga vårdskador inom kända riskområden i er verksamhet?*
- ☐ *Alla yrkeskategorier är delaktiga i förbättringsarbete för att upprätthålla god vårdhygienisk standard, förhindra uppkomst av VRI och minimera smittspridning.*
- ☐ *Genomgång av basal hygien och klädregler ingår i introduktionsprogram för nyanställd personal och studenter som deltar i patientnära arbete.*
- ☐ *Personal med ansvarsområde vårdhygien finns på enheten (hygienombud).*
- ☐ *Mätning sker av följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler*

Ansvar och roller

GENOMFÖRANDE

Egenkontroller ska genomföras på avdelningsnivå okt-dec.

CHEFER

Chefer ansvarar för att

- Egenkontroll genomförs, dokumenteras, resultat analyseras.
- Åtgärder vidtas och följas upp

MEDARBETARE

Medarbetare bidrar med kunskap i genomförandet och i identifiering av förbättringsområden.

Regional handlingsplan

Lokal nedbrytning av den Nationella handlingsplanen anpassad för Hälso- och sjukvården Dalarna.

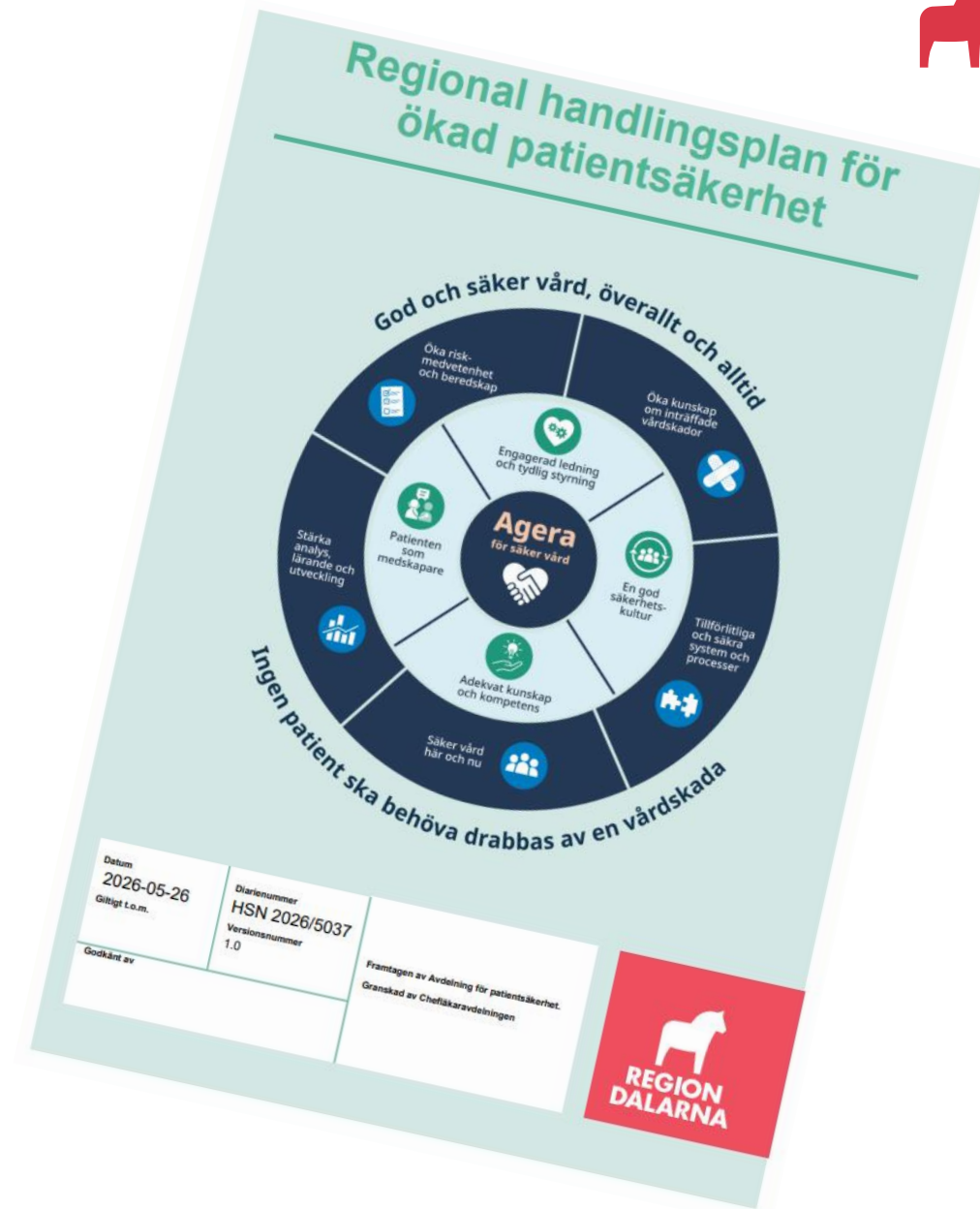
Nationell handlingsplan (Gemensam inriktning för hela Sverige)

Regional handlingsplan (Beskriver vad vi ska prioritera i Dalarna)

Lokal aktivitetsplan (varje enhets ansvar att välja ut aktiviteter från regionala handlingsplanen att arbeta med)

Fokusområden för säker vård

Handlingsplanen innehåller fem prioriterade fokusområden för arbetet mot en säkrare vård.

Fokusområdena utgår från de huvudsakliga utmaningarna inom patientsäkerhetsarbetet nationellt och utgör en struktur för handlingsplanens åtgärder.

Öka kunskap om inträffade vårdskador

Genom identifiering, utredning samt mätning av skador och vårdskador ökar kunskapen om vad som drabbar patienterna när resultatet av vården inte blivit det som avsetts. Kunskap om bakomliggande orsaker och konsekvenser för patienterna ger underlag för utformning av åtgärder och prioritering av insatser.

Målbild

God kännedom om vilka vårdskador patienter drabbas av i hälso- och sjukvården och vilka konsekvenser det leder till.

System och metoder för att följa vårdskador över tid finns på plats. Lärdomar och resultat av åtgärder efter utredningar av vårdskador sammanställs och sprids i regionen för lärande och som underlag för förebyggande arbete.

Aktiviteter strategisk nivå

- Säkerställa att chefläkare regelbundet återkopplar information om vårdskador och allvarliga vårdskador till divisionschefer och verksamhetschefer för att stärka lärande och ansvarstagande.
- Vidareutveckla arbetet med avvikelserapportering genom riktade utbildningsinsatser, vägledning och stöd till verksamheterna, inklusive utveckling av rapporter eller dashboards.
- Samordna och centralt hantera regionens IVO- och LÖF-ärenden för att möjliggöra identifiering av gemensamma riskområden och återkommande allvarliga händelser.
- Verka för att regionen får tillgång till kvalitetssäkrade och jämförbara data om skador och vårdskador som kan användas för analys och förbättringsarbete.
- Ta fram en regionövergripande rutin för att erbjuda stöd till medarbetare som varit involverade i händelser som medfört eller kunnat medföra allvarlig vårdskada.
- Genomföra analyser av bakomliggande orsaker till vårdskador på systemnivå för att identifiera mönster och förebyggande åtgärder.
- Bevaka och utvärdera möjligheten att införa metoder eller verktyg såsom MJG som kan bidra till ökad patientsäkerhet.
- Säkerställa att lärdomar från utredningar, analyser och inträffade händelser sprids i hela organisationen på ett strukturerat sätt.
- Följa aktuell forskning och nya metoder som kan stödja utvecklingen av säkra arbetssätt och integrera relevant kunskap i regionens patientsäkerhetsarbete.
- Ge chefer, patientsäkerhetsombud och medarbetare stöd i att använda metoder och verktyg som ökar kunskapen om förekomst och orsaker till vårdskador.
- Etablera arbetssätt för att ta fram, följa upp och analysera kostnader för vårdskador för att synliggöra ekonomiska konsekvenser och möjliggöra prioritering av förebyggande insatser.

Aktiviteter verksamhetsnivå

- Följa upp och utreda händelser som medfört eller kunnat medföra vårdskada, inklusive att identifiera bakomliggande orsaker och vidta nödvändiga åtgärder.
- Säkerställa att verksamheten använder ändamålsenliga metoder och källor för att identifiera, utreda och sammanställa vårdskador och risker, såsom:
 - mätning av basala hygien- och klädregler
 - mätning av trycksår

- mätning av vårdrelaterade infektioner
- avvikelse- och riskrapporter
- journalgranskning
- kvalitetsregister.
- Integrera resultaten från utredningar, mätningar och andra källor i verksamhetens förbättrings- och utvecklingsarbete.
- Erbjuda stöd till medarbetare, patienter och närstående efter allvarliga händelser.
- Säkerställa att lärdomar från utredningar, analyser och inträffade händelser sprids inom verksamheten, exempelvis via APT, teammöten eller riktade lärandeforum.
- Arbeta aktivt med avvikelserapportering genom att uppmuntra rapportering, återkoppla resultat och använda rapporterna som underlag för förbättringar.
- Använda utvecklade rapporter eller dashboards (när tillgängliga) för att följa trender och identifiera riskområden.
- Använda metoder och verktyg som stärker kompetensen om vårdskador, exempelvis utbildningsmaterial, checklistor, analysmallar och stöd från patientsäkerhetsombud.

Tillförlitliga och säkra system och processer

Tillförlitliga och säkra system och processer är en grund för patientsäker vård. Vården ska organiseras med kunskapsbaserade, välkända processer som minskar önskad variation i arbetssätt och resultat. Detta skapar förutsägbarhet och bidrar till en sammanhållen, tillgänglig och jämlik vård. Samordning, kommunikation och informationsutbyte måste fungera säkert och effektivt – både inom enheter och över organisatoriska gränser. Ledningssystemet ska beskriva fastställda rutiner och vårdgivaren ska fortlöpande bedöma risker som kan påverka kvalitet och patientsäkerhet. Valfungerande dokumentationssystem är en viktig del av detta arbete.

Målbild

Patientsäkerhet är integrerat i all verksamhetsutveckling.

Vårdprocesser utformas utifrån patientens väg och variationer minskas systematiskt.

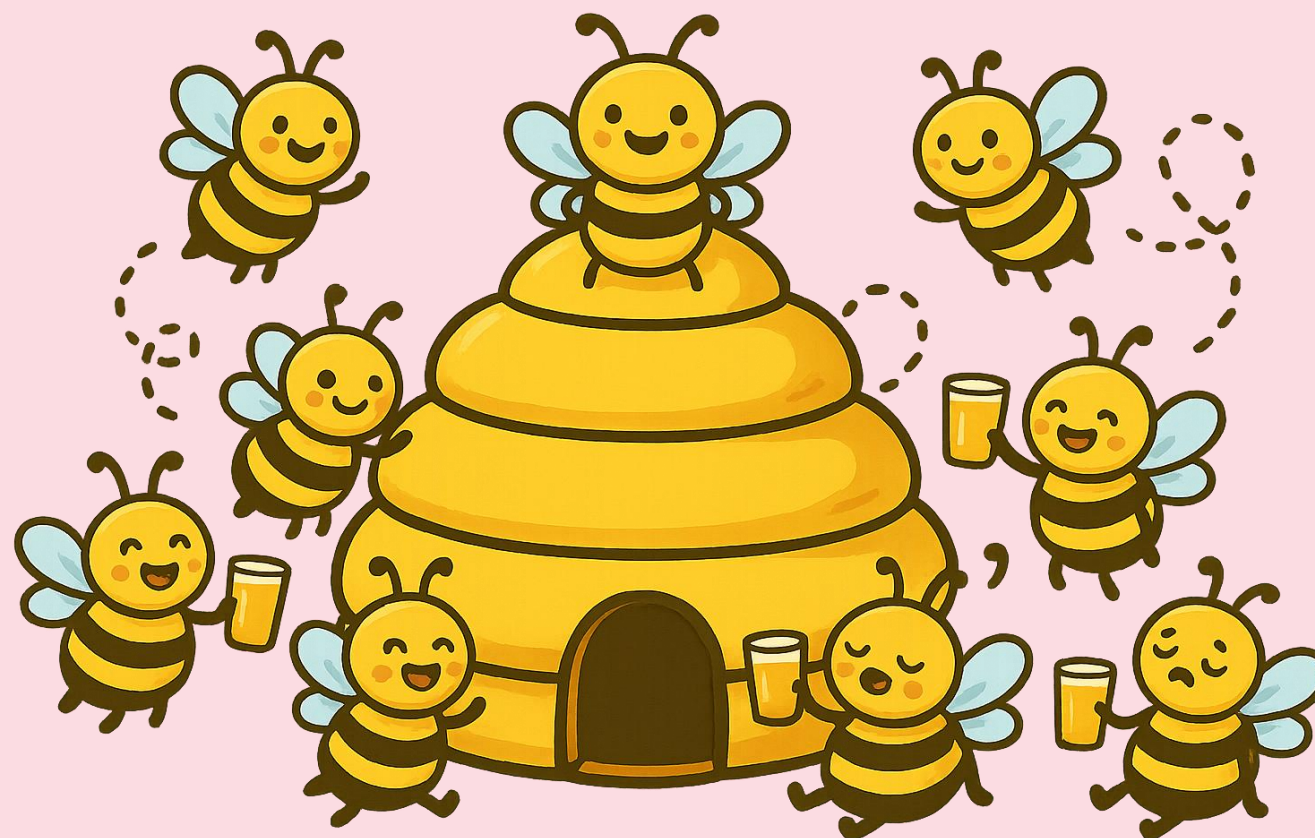
Digitalisering och tekniska lösningar införs och utvecklas med ett tydligt patientsäkerhetsperspektiv.

Kommunikation, informationsutbyte och dokumentation fungerar säkert, strukturerat och effektivt över alla organisatoriska gränser.

Aktiviteter strategisk nivå

- Säkerställa att kunskapsstöd finns tillgängliga och lättillgängliga för alla yrkeskategorier vid vårdens övergångar.
- Etablera en regionövergripande och samordnad struktur för uppföljning baserad på egenkontroller, VRI-kodning, synergidata, mätning av basala hygien- och klädregler (BHK), journalgranskning och realtidsdata.
- Inrätta en lokal samverkansgrupp (LSG) för patientsäkerhet för att stärka samarbetet med kommunerna och gemensamt förebygga risker i vårdens övergångar.
- Säkerställa att lärdomar från avvikelser, analyser och händelser i vårdens övergångar sprids och används gemensamt av region och kommun.
- Utveckla gemensamma arbetssätt med kommunerna för att hantera identifierade riskområden, inklusive rutiner för informationsöverföring, ansvarsfördelning och återkoppling
- Tydliggöra och integrera patientsäkerhetsperspektivet i kunskapsstyrningsorganisationen och i övriga vårdprocesser inom hälso- och sjukvård och tandvård.

Bikupa!

Aktiviteter ur regionala handlingsplanen

- Säkerställa att verksamheten använder ändamålsenliga metoder och källor för att identifiera, utreda och sammanställa vårdskador och risker, såsom:
 - ✓ mätning av basala hygien- och klädregler
 - ✓ mätning av vårdrelaterade infektioner
- Använda flera datakällor för uppföljning: egenkontroller, VRI-kodning, Synergi, mätning av följsamhet till basala hygien- och klädregler (BHK), journalgranskning och realtidsdata.
- Arbeta förebyggande inom kända riskområden såsom vårdrelaterade infektioner, trycksår, fall, nutrition, munhälsa, läkemedelshantering, suicidprevention och diagnostisk säkerhet genom riktade åtgärder, mätningar och uppföljning

Vad gör vi redan idag på min enhet?

Är det något vi inte gör idag, som vi skulle behöva göra?

Tack för er uppmärksamhet!

Övrig information

> Smittskydd och
vårdhygiens
externa hemsida.

Google: smittskydd Dalarna

Smittskydd och vårdhygien	—
Smittskydd och vårdhygien A-Ö	
Det gyllene året	+
Statistik Smittskydd	+
Vårdhygien	+
Vaccination	+
Sexuellt överförda infektioner (STI)	+
STRAMA	+
Smittskyddsanmälan och paragrafanmälan	+
Smittskyddsblad och informationsblad om smittsamma sjukdomar	
Multiresistenta bakterier	+
Riktlinjer och rutiner	
Barn i förskolan	
Nyheter Smittskydd och vårdhygien	
Kontakta Smittskydd och vårdhygien	
Länkar inom smittskydd och vårdhygien	

Smittskydd och vårdhygien

Smittskyddsenhetens uppgift är att förebygga och minska spridningen av smittsamma sjukdomar bland människor i samhället. Arbetet sker genom epidemiologisk övervakning, smittspårning, information och utbildning.

Nyheter Smittskydd och vårdhygien

20 augusti 2026

Ökad risk för mässlingsfall

Nyhet

Ökad risk för mässlingsfall – så ska misstänkta fall hanteras Ett tiotal personer har insjuknat i mässling efter besök på Urkultfestivalen i Sollefteå den 30 juli till 1 augusti. Det finns risk för ytterligare fall de närmaste dagarna, inklusive sekundärfall. Vårdpersonal uppmanas att vara särskilt uppmärksam på patienter med symtom som kan tala för mässling.

Smittskydd och vårdhygien

—

Smittskydd och vårdhygien A-Ö

Det gyllene året

+

Statistik Smittskydd

+

Vårdhygien

+

Vaccination

+

Sexuellt överförda infektioner (STI)

+

STRAMA

+

Smittskyddsanmälan och
paragrafanmälan

+

Smittskyddsblad och informationsblad
om smittsamma sjukdomar

Multiresistenta bakterier

+

Riktlinjer och rutiner

Smittskydd och vårdhygien A-Ö

Här kan du söka efter diagnoser och handläggning för b annat sjukdomar som faller under Smittskyddslagen. De finns också annan information om hygienrutiner i vårder vaccinationer med mera.

Rubrik

 Sök...

A

[Acinetobacter, karbapenemasproducerande](#)
[Andningsskydd](#)
[Anställd/VFU Region Dalarna](#)
[Antibiotikaresistens](#)
[Atypiska mykobakterier](#)

B

[Bassängbad](#)
[Beställa vaccin](#)
[Botulism](#)
[Brucellos](#)

C

[Calicivirus](#)

Gyllene året fortsätter 2026

– en gemensam insats för att
minska urinvägsinfektioner

Det gyllene året

Det gyllene året - en gemensam insats för att minska urinvägsinfektioner och onödig antibiotikaanvändning.

Urinvägsinfektioner är den vanligaste samhällsförvärvade och vårdrelaterade infektionen. Bakterier i urinen behandlas ofta i onödan och urinvägsinfektioner behandlas ofta med för bred antibiotika.

Huvudbudskap:

- Undvik onödig KAD-användning och minimera antal tillfälliga KAD-dagar
- Bakterier i urinen utan andra symtom är asymtomatisk bakteriuri (ABU) och inte urinvägsinfektion.
- ABU ska inte antibiotikabehandlas (utom vid graviditet och vissa urologiska ingrepp).

Andra viktiga budskap:

- STI-symtom ska inte misstolkas som urinvägsinfektion
- Behandla bakomliggande faktorer på ett optimalt sätt för att förebygga infektion, t ex
 - sköra slemhinnor i underlivet efter klimakteriet

Affisch med QR-kod till denna sida att sätta upp i personalrummet.

Sidan kommer att utvecklas allt eftersom.

**Kvarliggande
urinkateter (KAD)**

**Asymtomatisk
bakteriuri (ABU)**

**Diagnostik och
behandling**

**Äldre med bakterier
i urinen**

> Gyllene året fortsätter 2026

Till dig som har urinkateter
Patientinformation

- Patientinformation KAD, finns som utskrift broschyr: (på hemsidan under fliken "Kvarliggande urinkateter (KAD)")
- Möjlighet att kunna beställa broschyren via Raindance. När det går att beställa, information publiceras på hemsidan (samma plats som för övre punkt).

CHECKLISTA FÖR RONDSAMTAL MED LÄKARE

Katetersmarta sjuksköterskor

- ☒ **Finns risk för blåsoverfyllnad?**
Smärta, stress och sängläge kan försvåra blåstömning. Optimera förutsättningarna för blåstömning och utvärdera med blåsscanning
- ☒ **Hur ska patienten mobiliseras?**
Tidig mobilisering förebygger behov av KAD, pneumoni och DVT
- ☒ **Finns alternativ till befintlig KAD?**
KAD ordineras på strikt indikation. Annan tappningsteknik, som RIK, kan minska risk för UVI
- ☒ **Kvarstår behovet av befintlig KAD?**
Daglig utvärdering av KAD behov, eftersträva kortast möjliga behandlingstid

- Rondkort, finns som utskrift för laminering (flik på hemsida: kvarliggande urinkateter (KAD))
- Rondkorten kan beställas via mejl till Printeliten: (falun@printeliten.se). Ange hur många man vill ha, kostnadsställe samt vart korten ska skicka dem.

> Digital hygienutbildning November 2026

Google: Smittskydd Dalarna

Vårdhygien	—
Vårdrelaterade infektioner (VRI)	
Punktprevalensmätningar basala hygienrutiner och klädregler	
Utbildningsmaterial	
Vårdhygienisk egenkontroll	
Hygienutbildningar	
E-utbildningar med kod	
Verkställighetsbeslut	
Vaccination	

Hygienutbildningar

Information om de hygienutbildningar vi erbjuder för kommun- och regionanställda.

Hygienutbildningar hösten 2026

Utbildningarna genomförs via TEAMS

Sätt gärna sidan som en favorit!

Hygienutbildning kommunernas vård- och omsorgspersonal

Tema: vinterns virus. Klicka här för mer information.

Datum: 10/11, kl 13:30-15:00. Digitalt via Teams. [Klicka här för att ansluta till mötet.](#)

Hygienutbildning kommunernas chefer inom vård- och omsorg

Tema: När vinterns virus kommer - är din verksamhet förberedd? [Klicka här för mer information.](#)

Datum: 12/11, kl 13:30-15:00. Digitalt via Teams. [Klicka här för att ansluta till mötet.](#)

Hygienutbildning chefer och vårdpersonal Region Dalarna

Tema: Vinterns virus. [Klicka här för mer information.](#)

Datum: 26/11, kl 13:30-15:00. Digitalt via Teams. [Klicka här för att ansluta till mötet.](#)

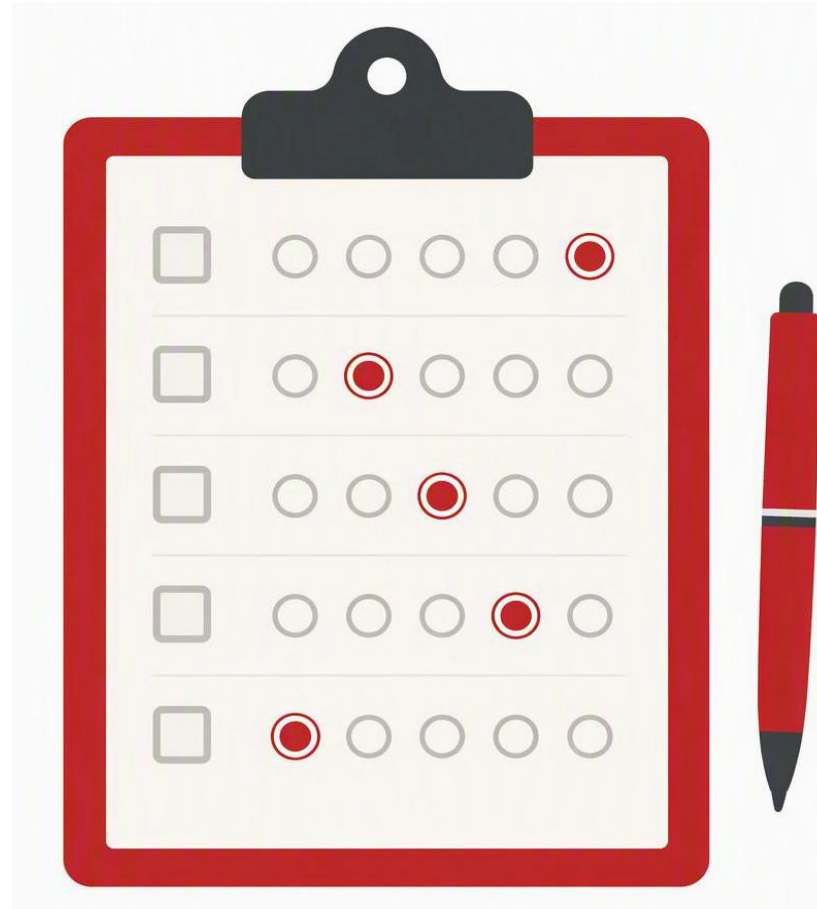
Varmt välkomna!

ÖVRIGA FRÅGOR

Pixabay

Utvärdering av dagen

AI-genererad bild

Tusen tack för idag!

